

AMBOISE
CHÂTEAU ROYAL

BEZOEKERSGIDS

Welkom in het kasteel van Amboise

Beste bezoekers, beste erfgoedvrienden, Uw bezoek aan het Château royal d'Amboise (Koninklijk kasteel van Amboise) helpt de Fondation Saint-Louis bij het conserveren en ontwikkelen van een van de meest emblematische plekken van de Franse geschiedenis.

Dit kasteel is sinds de 19e eeuw opengesteld voor het publiek. De medewerkers zijn herkenbaar aan een badge en kunnen u informatie verschaffen en hulp verlenen.

Een prettig bezoek gewenst.

Enkele tips voordat u aan het bezoek begint

Toegang

Gratis kluisjes bij de kaartverkoop. Gelieve wandelwagens te parkeren op de Promenoir des gardes voordat u naar de bovenverdiepingen gaat. Aan het eind van het bezoek kunt u ze hier weer ophalen. Na afloop van het bezoek aan de Logis kunt u rustig wandelen in de tuinen (zie de plattegrond op de omslag). Let op: helling van soms meer dan 10%.

Bij aankomst liggen de volgende aangepaste informatiedragers voor u klaar: een Histopad© in 12 talen of een tweetalige Frans-Engelse audiogids (zonder bijbetaling) met een bezoekroute die is aangepast aan bezoekers met een visuele handicap.

In de Salle des Gardes staan maquettes die aangeraakt mogen worden. De audiogids geeft aan het begin van ieder nieuw stukje in het Frans en Engels aan wat de herkenningspunten zijn. In de Logis zal het personeel u vertellen welke voorwerpen uit de collectie aangeraakt mogen worden.

Vraag bij aankomst om hulp voor toegang tot het Logis royal. Onze medewerkers zullen u de ingang wijzen van het Logis royal op de begane grond en op de 1e verdieping. U kunt gebruikmaken van een rolstoel (voor zover er een beschikbaar is). Met de Histopad© kunt u op afstand de niet-toegankelijke collecties van de tweede verdieping bekijken. In de koninklijke vertrekken staan banken waarvan u gebruik kunt maken. Na afloop van uw bezoek aan het Logis kunt u rustig door de tuinen wandelen (zie de plattegrond op de omslag). Hier en daar zijn er hellingen van meer dan 10% (begeleiding noodzakelijk).

In de Orangerie zijn speciaal aangepaste toiletten, die u kunt bereiken via de lift van de Cour de Pansage (niveau 1). Met deze lift kunt u ook bij het café-restaurant, de kaartverkoop, het uitleenpunt van de Histopad© en het winkeltje (niveau 0) komen.

Honden dragen in het Logis

Honden aan de lijn in de tuinen

Honden niet toegestaan in de souterrains.

Veiligheidsmaatregelen :

Videobewaking

Verbod op het meenemen en laten overvliegen van drones

Tascontrole

Controle van wandelwagens

Iedereen alert: achtergelaten pakje = ontruiming; mijnopruiming en € 10.000 schadevergoeding aan het kasteel

Grote tassen en koffers niet toegestaan

Minderjarigen vallen onder de verantwoordelijkheid van de volwassen begeleiders

Rond de vestingmuren: geen drukte maken; beklimmen verboden; voorwerpen naar beneden gooien is gevaarlijk voor omwonenden.

Verboden te roken

Evacuatie bij brand: geluids- en lichtsignaal; hulp van het personeel

Hier en daar zijn er hellingen van meer dan 10% (zie routebeschrijving op de omslag)

In het Logis ruzzakken aan de arm dragen

Flitsen verboden

Uw comfort:

Winkeltje

Aangepaste toiletten

Gedraag u rustig in de Logis

Het gehele jaar door automatisch met dranken & snacks; café & lunchroom vanaf 1/04 tot en met de erfgoeddagen (in september)

Lunchen op het gazon is toegestaan

Kraan met drinkwater (voor de Orangerie)

In het Logis mag niet gegeten worden

Afvalscheiding

Galerie des Blasons

U betreedt het koninklijk kasteel van Amboise via de voormalige voetgangerspassage van de bewakers, die oorspronkelijk door een eerste valbrug en een valpoort werd verdedigd. Deze galerij is opgesierd met wapenschilden van de succesvolle eigenaren van het kasteel, vanaf de 11e tot en met de 19e eeuw.

ONDERAAN DE LEUNING TOT BOVEN, LINKS:

Fulco III (Nerra),
graaf van Anjou (970-1040)

Filips II (August) (1165-1223),
koning van Frankrijk

De heren van Amboise
en Lodewijk van Amboise
(1392-1469)

Karel VII (1403-1461),
Lodewijk XI (1423-1483),
Lodewijk XII (1462-1515),
Frans I (1494-1547),
Hendrik II (1519-1559),
Frans II (1544-1560),
Karel IX (1550-1574),
Hendrik III (1551-1589)

Gaston d'Orléans (1608-1660),
broer van koning Lodewijk XIII

Hertog van Choiseul (1719-1785)

Hertog van Penthièvre (1725-1793)

Pierre-Roger Ducos (1747-1816)

Lodewijk Filips I (1773-1850)
en zijn nakomelingen tot 1883

Nakomelingen van Lodewijk Filips van
het geslacht Bourbon-Orléans vanaf
1883, jaar waarin de oudere tak van de
Bourbons uitstierf.

ONDERAAN DE LEUNING TOT BOVEN, RECHTS:

Karel VIII (1470-1498),
koning van Frankrijk
en Jerusalem

Hendrik IV (1553-1610),
Lodewijk XIII (1601-1643),
Lodewijk XIV (1638-1715)
en Lodewijk XV (1710-1774),
koningen van Frankrijk en
Navarra

Orangerie: Het café en de digitale ruimte

Voordat u de terrassen van het kasteel bereikt, kunt u in de Orangerie – die onlangs werd gerestaureerd – zien hoe het kasteel er van de middeleeuwen tot heden uitzag. Zo werden 3D-modellen gecreëerd met behulp van het proefschrift van Lucie Gaugain en de bouwberekening van het kasteel van Amboise uit 1495 en 1496, onlangs door het nationale archief gerestaureerd. Dankzij interactieve zuilen en grote schermen kunt u een idee krijgen van de omvang van dit kasteel waarvan de eerste belangrijke bouwphase aan het einde van de 15e eeuw een aanvang neemt, gedurende de regeerperiode van koning Karel VIII, die in 1470 in Amboise werd geboren. Zo komt u te weten dat - in tegenstelling tot wat in de 19e eeuw werd verondersteld – 75% van het kasteel dat tijdens zijn regeerperiode was gebouwd, nog altijd bestaat. Een op groot scherm geprojecteerde video laat duidelijk zien hoe uitzonderlijk snel het kasteel op bevel van de koning van Frankrijk tussen 1491 en 1498 (jaar waarin hij op 28-jarige leeftijd overleed) werd gebouwd; deze video toont tevens de gebieden waar het tufkrijtsteen werd gedolven, de aanvoerwegen voor deze bouwmaterialen over water en land en de hoeveelheden ervan: meer dan die van de Arc de Triomphe in Parijs!

Video van de bouwplaats van Karel VIII '75% van het kasteel behouden'

Orangerie: de dienst ruimten

Het gehele jaar door is er een automaat met dranken & snacks; café & lunchroom vanaf 1/04 tot en met de erfgoeddagen (in september)

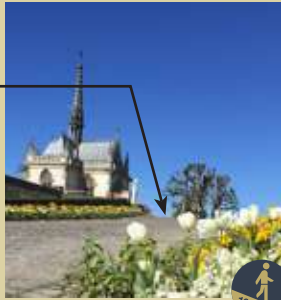
Op de terrassen van het Château Royal d'Amboise

U bent hier

Vanaf de terrassen hebt u een prachtig uitzicht over het Loire-dal: de gebouwen uit de 15e en 16e eeuw, de zachtglooiende tuinen en de twee ruitertorens van indrukwekkende afmetingen.

In de renaissance maakt de vorst van dit kasteel een paleis, als symbool van zijn macht. Het wordt een plaats waar politieke, economische en artistieke activiteiten samenkomen. Het vertegenwoordigt de herinnering aan een periode die een keerpunt vormt en waarin verschillende stilistische stromingen uit Vlaanderen en Italië zich met elkaar vermengen. Italië, dat bij Frankrijk gedurende de gehele eerste helft van de 16e eeuw zeer in trek is, wordt o.a. bewonderd om zijn artistieke vitaliteit. De vorsten nodigen talrijke Italiaanse beeldend kunstenaars en schrijvers uit in Amboise. Zij beïnvloeden de Franse smaak en creëren zo de originele stijl van de 'eerste Franse renaissance'.

Dit kasteel, het hart van de koninklijke macht in de renaissance, was de woon- of verblijfplaats van alle koningen van de huizen Valois en Bourbon. Het was het toneel voor talrijke politieke gebeurtenissen in het koninkrijk: geboortes, doopfeesten, prinselijke huwelijken, samenzweringen en vredesdicten. Deze geduchte vesting waarborgt de veiligheid van de koninklijke familie. Als het koninklijk paar afwezig is, wordt het de 'crèche' van de koningen van Frankrijk: Karel VIII werd er geboren, Frans I, zijn zus Margaretha van Angoulême en de kinderen van Hendrik II en Catharina de Medici groeiden er op.

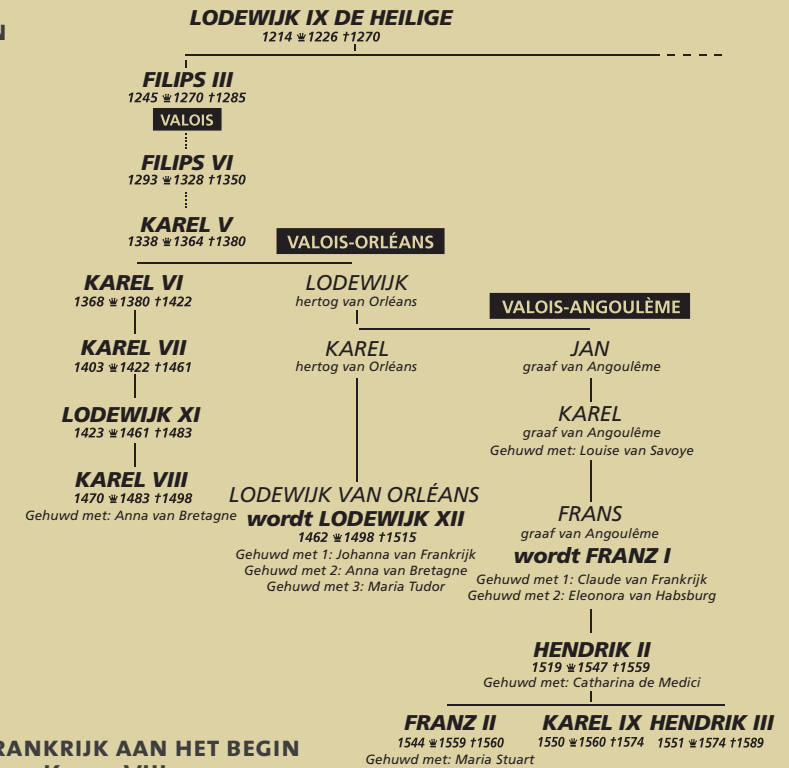

Driedimensionaal hemelsbreed zicht op het kasteel van Catharina de Medici

VANAF DE OORSPRONG TOT AAN DE RENAISSANCE Amboise is al in het neolithicum bewoond en wordt de belangrijkste stad van de Turonen, een Keltische stam. De eerste vestingwerken worden op een rotspunt gebouwd en dragen bij aan de ontwikkeling van de Gallo-Romeinse nijverheid. In de 4e eeuw na Christus wordt de eerste gracht van het kasteel gegraven om de woningen die boven de stad zijn gebouwd, te verdedigen. In 503 staat Clovis, koning der Franken, op het Île d'Or tegenover de noordelijke vestingmuren oog in oog met Alaric, koning van de Visigoten. In de middeleeuwen wordt er door de graaf van Anjou en de graaf van Blois – die rivalen van elkaar waren – verbeterd om het fort gevochten.

Filips II, koning van Frankrijk, belegert in 1214 Touraine; de heer van het leengoed Amboise wordt zijn vazal. 1431, Lodewijk heer van Amboise wordt ter dood veroordeeld omdat hij een complot heeft gesmeed tegen de favoriet van koning Karel VII (1403/1422/1461), La Trémouille. Hem wordt uiteindelijk gratie verleend, maar hij moet afzien van het kasteel van Amboise dat in beslag wordt genomen ten gunste van de kroon. Karel VII vestigt er een compagnie boogschutters. Zijn opvolger Lodewijk XI (1423/1483) laat een huiskapel bouwen vlakbij de donjon die hij voor zijn echtgenote, Charlotte van Savoye, laat inrichten. Hier wordt in 1470 zijn zoon geboren, kroonprins Karel, de toekomstige Karel VIII (1470/1483/1498).

DE STAMBOOM VAN HET HUIS VALOIS

HET KONINKRIJK FRANKRIJK AAN HET BEGIN VAN HET BEWIND VAN KAREL VIII.

Portret van Karel VIII

Portret van Anna van Bretagne

Politieke instabiliteit

Kroonprins Karel, minderjarig bij de dood van zijn vader Lodewijk XI, wordt tijdelijk onder regentschap geplaatst van zijn zus Anna van Frankrijk. Haar gezag wordt betwist door haar neef, de hertog van Orléans, die zich op het juiste moment heeft aangesloten bij de hertog van Bretagne (1484) en Maximiliaan van Oostenrijk (1486). Zo begint de 'guerre folle', een chaotische strijd tegen de koning van Frankrijk (1486-1488).

Het huwelijk met Anna van Bretagne

Anna van Bretagne is de erfgename van de hertog van Bretagne, Frans II. Zijn hertogdom is de inzet van de rivaliteit tussen het keizershuis Habsburg en het Franse koningshuis Valois. De dood van de hertog van Bretagne (1488) maakt een einde aan de chaotische strijd tegen de koning van Frankrijk. Deze laatste slaagt erin het huwelijk tussen de erfgename van het hertogdom en Maximiliaan van Habsburg te annuleren en verbreekt zelf zijn verlovings met Margaretha van Oostenrijk, dochter van de keizer, om op 6 december 1491 met Anna van Bretagne te trouwen. Zo bezegelt hij de personele unie tussen Frankrijk en het hertogdom Bretagne dat in 1532 definitief bij het koninkrijk gevoegd zal worden. Anna woont in Amboise, de residentie van het koninklijk paar. De nieuwe koningin van Frankrijk baart drie jongens en een meisje, die allen jong sterven. Ondanks deze sterfgevallen laat de koningin haar karakter gelden aan het hof. Zij zorgt ervoor dat vrouwen een belangrijkere plaats innemen en vormt een groep van zo'n honderd vrouwen van goede afkomst en hofdames om zich heen. Zij omringt zich ook met talentvolle kunstenaars zoals de schilder Jean Bourdichon, afkomstig uit Tours, maker van de beroemde miniaturen in zijn 'getijdenboek', en de beeldhouwer Michel Colombe.

Het grote bouwproject van de koning van Amboise

Zicht op de zuidelijke vestingmuur van het kasteel, tekening van het atelier van Leonardo da Vinci in 1517 (buiten de collecties)

Karel VIII, in 1491 getrouwd met Anna van Bretagne, besluit zich te vestigen in het kasteel van zijn kindertijd in Amboise. Het jaar erna begint hij met de uitbreiding van de middeleeuwse gebouwen. De Chapelle Saint-Hubert wordt voltooid in 1493 en in de jaren erna worden de Logis des Sept Vertus aan de zuidkant en de Logis royal aan de noordkant gebouwd. Deze bouwwerken, waartoe opdracht werd gegeven voordat de koning naar Italië vertrok, zijn in de stijl van de flamboyante gotiek opgetrokken.

De koning keert in 1496 terug, vergezeld van een groot aantal Italiaanse kunstenaars aan wie hij de aankleding van het interieur van het Logis en de aanleg van een op Italiaanse villa's geïnspireerde tuin toevertrouwt. Het meest vernieuwende gedeelte van het koninklijke Project betreft met name de bouw van twee grote ruitertorens van indrukwekkende afmetingen.

Bij de dood van Karel VIII in 1498 is het kasteel nog niet voltooid, maar een groot deel is toch verwezenlijkt, in nauwelijks 5 jaar tijd!

Driedimensionaal hemelsbreed zicht zuid-oost-noord-west van het kasteel van Karel VIII in 1498

De militaire veldtochten van de koning van Frankrijk in Italië en de komst van de eerste Italianen naar Amboise

Bij de dood van Ferdinand I, koning van Napels, eist Karel VIII dit koninkrijk op. Hij beroept zich op de erfenis van Karel van Maine, de laatste graaf van de Provence en 'wettig' vorst van het koninkrijk Napels dat sinds 1442 bezet werd door de Aragonezen.

Hij vertrekt dus in 1494 aan het hoofd van 30.000 man om bezit te nemen van dit koninkrijk. Het Franse leger arriveert in februari 1495 in Napels. Zo beginnen de Italiaanse veldtochten die achtereenvolgens Karel VIII, Lodewijk XII en Frans I naar het koninkrijk Napels of het hertogdom Milaan brengen. Ondanks verschillende overwinningen (de bekendste is die van Marignan in 1515) en verschillende periodes van Franse bezetting, lopen deze expedities uiteindelijk slecht af voor de vorsten. In 1559 tekent Hendrik II het verdrag van Cateau-Cambrésis dat een einde maakt aan de Franse aanspraken op het Italiaanse schiereiland.

Deze Italiaanse veldtochten wakkeren natuurlijk de interesse van de vorsten voor de Italiaanse renaissance aan. Ze nodigen enkele schrijvers en beeldend kunstenaars uit dit land uit in Amboise, waaronder de schilder Andrea del Sarto en de beroemde kunstenaar-ingenieur Leonardo da Vinci.

Feestelijke intocht van Karel VIII in Napels

1. CHAPELLE SAINT-HUBERT

De kapel, opgedragen aan de heilige Hubertus, de patroonheilige van de jacht, is in 1493 opgetrokken op de funderingen van de voormalige bidkapel, gebouwd onder Lodewijk XI. Deze kapel, voor privégebruik van de vorsten, is gebouwd in flamboyant gotische stijl. De kapel dankt zijn bekendheid vooral aan het graf van Leonardo da Vinci, gestorven in Amboise op 2 mei 1519.

- De friezen en kroonlijst van tufkrijtsteen (kalksteen) zijn gebeeldhouwd door Vlaamse meesters en stellen verstrengelde plantaardige en dierlijke vormen voor (kikker, slang, aap e.d.).
- Glas-in-loodramen: voorstellingen uit het leven van koning Lodewijk IX (Lodewijk de Heilige) door het atelier van Max Ingrand in 1952.

Decoratie van hertengewei opgedragen aan Sint Hubertus, de patroonheilige van de jacht, 19e eeuw

- Op de latei buiten, boven de deur van de kapel: Antonius van Egypte als heremiet; Christoffel die het kind Jezus draagt; bekering van de heilige Hubertus (eind 15e eeuw); bovenaan een tafereel met Karel VIII.

Zicht in kikkerperspectief van het gewelf van de hoofdbeuk van de kapel.

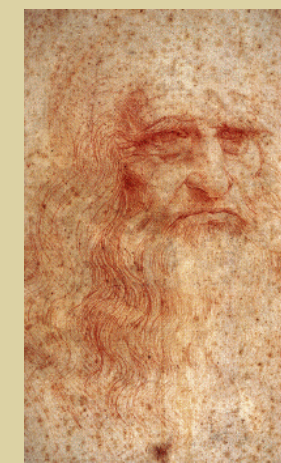
Het graf van Leonardo da Vinci (1452-1519)

De grote Italiaanse meester heeft voor eeuwig zijn stempel gezet op het kasteel, want de vorst Frans I verleent hem het voorrecht er in 1519 te worden begraven.

Als 64-jarige komt hij in 1516 in Amboise aan. Dan heeft hij al een lange en succesvolle carrière achter de rug in Florence, Milaan, Mantua, Venetië, Rome en Bologna. Daar maakt hij kennis met koning Frans I. De vorst stelt hem het landgoed van Cloux – nu Clos-Lucé geheten – ter beschikking en benoemt hem tot 'eerste schilder, ingenieur en architect van de koning' met een jaartoelage van 700 ecu. Hij verdeelt zijn tijd tussen tekenen en onderwijs geven, met name op het gebied van kanalen, stadsaanleg en architectuur. Sommige auteurs schrijven hem de stedenbouwkundige plannen toe van de stad Romorantin en van bepaalde delen van het kasteel Chambord. Hij was een goede vriend van de koning en zou voor hem verschillende voorstellingen bedacht hebben tijdens de koninklijke festiviteiten in 1518.

Graf van Leonardo da Vinci

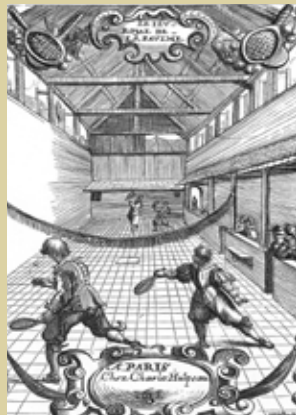
Zelfportret van Leonardo da Vinci (buiten de collecties)

02. BINNENHOF EN GRACHT, TEGENOVER DE LOGIS ROYAL

Ga nu naar het Logis royal, parallel aan de Loire, waar u links van de ingang de gracht ziet.

Gracht van de donjon, detail van de gravure van Jacques Androuet du Cerceau.

Tafereel van het kaatsspel (buiten de collecties)

Tragisch balspel in de gracht van het kasteel

Philippe de Comynes, beroemd kroniekschrijver, vertelt het volgende trieste verhaal: op 7 april 1498 gaat koning Karel VIII met de koningin, Anna van Bretagne, naar de galerij Haquelebac die uitzicht biedt op de gracht en de Logis des SeptVertus aan de noordzijde verbindt met de Logis du Roi aan de zuidzijde (deze gracht is in de 17e eeuw gedempt en in de 19e eeuw weer gedeeltelijk uitgegraven) om naar het kaatsspel te gaan kijken. Hij stoot met zijn hoofd tegen een deurlatei en sterft enkele uren later, 28 jaar oud, zonder mannelijke erfgenaam.

Amboise, de eerste uiting van de renaissance in het Loire-dal

Koninklijke vertrekken

Van links naar rechts gotische vensters (vertrekken van Karel VIII) en renaissance vensters (renaissance vertrekken van Frans I)

Na het overlijden van Karel VIII worden de tweede ruitertoren, de Tour Heurtault, tegen de zuidelijke vestingmuur, en de galerij langs de tuin van Dom Paccello voltooid onder het bewind van zijn opvolger, koning Lodewijk XII (1462/1498/1515).

Bij diens dood verlengt de nieuwe vorst Frans I (1494/1515/1547) de fiscale voorrechten van de stad, ter herinnering aan zijn jeugd die hij doorbracht in Amboise, en laat de vleugel die loodrecht op de Loire staat verhogen. De vensters met pilasters

getuigen van de Italiaanse invloed en contrasteren met de evenwijdig met de Loire geplaatste dakvensters van de woonvertrekken van Karel VIII, met slanke pinakels die in flamboyant gotische stijl zijn opgetrokken. Hendrik II laat aan de oostzijde andere woonvertrekken bouwen, evenwijdig met de renaissancevleugel van de Logis royal. Zo krijgen we een goed beeld van de omvang van de gebouwen, waarin zich wel 220 vertrekken bevonden.

Logis gothique

03. INGANG VAN DE LOGIS ROYAL, SALLE DES GARDES

Op deze verdieping van de gotische woonvertrekken bevinden zich een aantal ruimtes voor de wachters die de toegang tot de verdiepingen van de edelen bewaakten. De lijfwachten van de koning waren Schotse en Zwitserse gardes en later ook Franse musketiers

- Kruisribgewelven
- Wapens: zwaarden, een rondas, hellebaarden, een harnas, uitrustingen in 16e-eeuwse stijl.
- Maquettes: maquette van het huidige kasteel die aangeraakt mag worden; plattegronden in reliëf van het kasteel in de 16e eeuw, toegeschreven aan Jacques Androuet du Cerceau.

04. PROMENOIR DES GARDES

Vanaf deze wandelgang van de wachters kon de scheepvaart op de Loire geobserveerd worden en waargenomen worden of iemand de rivier overstak.

Alle bezoekers

Vervolg van het bezoek: naar links.

Zet wandelwagens bij het hek rechts van de wandelgang. U kunt ze hier na het bezoek weer ophalen.

05. SALLE DU PILIER

Het huispersoneel en de wachters konden zich verplaatsen via deze zuilenzaal tussen de voormalige galerij van de donjon boven de gracht en het Logis royal. Een trap verschaftte toegang tot de pronkkamer van koning Karel VIII, die tegenwoordig de Salle des Tambourineurs wordt genoemd.

Van links naar rechts :

- Zicht op het kasteel: tekening uit 'Les plus excellents bâtiments de France' van J. Androuet du Cerceau (1576). De nog bestaande gebouwen zijn zwart aangegeven.
- Kruisribgewelven
- Centrale pijler of 'gotische palmboom' waarop het gehele vertrek rust
- Kopieën (19e eeuw) van wapenrustingen uit de 16e eeuw

Vervolg van het bezoek achter in het vertrek, via de trap

Loop terug naar de ingang van de Logis. Toegang 1e verdieping via achterzijde Logis, aan de kant van de tuinen (zie plattegrond omslag). In de Galerie d'Aumale kunt u via een opgang de 1e verdieping bereiken.

06. SALLE DES TAMBOURINEURS

Deze 'zaal van de trommelslagers' was vroeger een 'pronkkamer' van koning Karel VIII. Het hof werd vaak verplaatst en het meubilair ging dan gewoon mee. De trommelslager (muzikant) in de naam is een verwijzing naar de vele feesten en bals die op het kasteel werden gegeven. De zaal kreeg deze naam naar aanleiding van een verblijf op Amboise van koning Lodewijk XIV (1661).

Van links naar rechts :

- Vloer van terracottategels met leliën versierd, geïnspireerd op de 15e eeuw
- Katheder van kardinaal Georges van Amboise (1460-1510) die onderhandelde over het huwelijk van Karel VIII en Anna van Bretagne in 1491 en werd benoemd tot eerste minister van het bewind van Karels opvolger in 1498.
- Beeld in haut-relief van Lodewijk de Heilige (Lodewijk IX) uit het begin van de 14e eeuw.
- Het eind 16e-eeuwse Vlaamse wandtapijt verbeeldt de 'Hommage van de familie van Darius aan Alexander de Grote'.
- Kist daterend uit de regeerperiode van Karel VIII.
- Getijdenboek (bundel van gebeden en religieuze feestdagen) van Karel VIII naar het origineel van 1484 dat in de nationale bibliotheek van Madrid wordt bewaard.
- Houten deur aan de zijde van de binnenplaats uitkomend op de (verdwenen) hangende buitengalerij die toegang verschaftte tot de kamers ernaast en de wenteltrap buiten.
- Portretten van koning Karel VIII en koningin Anna van Bretagne
- Gotisch dressoir.
- Portret van Maximiliaan van Oostenrijk

Hommage van de familie van Darius aan Alexander de Grote. Vlaanderen, eind 16e eeuw

De aansluiting van Bretagne bij het koninkrijk Frankrijk (1532)

Door het huwelijk van de Franse koning Karel VIII met Anna van Bretagne (1491), de enige nakomlinge van de hertog van Bretagne Frans II, sluit het hertogdom in eerste instantie een personele unie met het koninkrijk. Aangezien het koninklijk paar ten tijde van de dood van Karel VIII (1498) geen levende nakomeling heeft, dwingt het huwelijkscontract Anna van Bretagne (†1514) ertoe te huwen met de nieuwe koning van Frankrijk, Lodewijk XII (1462, †1498, †1515), zijn neef. Frans I (1494/ †1515/ †1547), de opvolger van Lodewijk XII, wordt vruchtgebruiker van het hertogdom via zijn vrouw Claude de France (†1524), de dochter van Lodewijk XII en Anna van Bretagne, en later via zijn zonen Frans en Hendrik. In 1532, het jaar waarin de 'kroonprins-hertog' Frans meerderjarig wordt, gaan de Staten van het hertogdom akkoord met een unie met het Franse koninkrijk.

07. GRANDE SALLE

Tijdens de renaissance breidt de Franse koning zijn macht over het koninkrijk geleidelijk aan uit, met name door zich te verzekeren van de trouw van gouverneurs, officieren en kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders. Tevens eist hij dat de heren een aantal maanden aan zijn zijde verblijven, in gezelschap van hun echtgenotes. Zo doen de vrouwen hun intrede aan het koninklijk hof. Plechtige gelegenheden en feesten gaan vanaf dat moment deel uitmaken van het broodnodige vermaak aan het hof. Deze grote zaal is een van de eerste met zodanige afmetingen, dat dit soort festiviteiten er kunnen plaatsvinden. De zaal ligt naast de binnenplaats waar in 1518 de koninklijke feesten werden georganiseerd voor de doop van de kroonprins en voor het huwelijk tussen Lorenzo II de Medici, neef van de paus, en Madeleine de la Tour d'Auvergne. Deze verbintenis draagt ertoe bij dat Frans I, die door zijn overwinning bij Marignano extra prestige genoot, zich met de Heilige Stoel en de voornaamste Europese en met name Italiaanse hoven verzoent.

Van links naar rechts :

- De eerste schouw (links van de ingang) zorgt voor comfort tijdens het winterseizoen. Deze heeft een trapeziumvormige rookkap en is nog geheel in gotische stijl. Deze kap is versierd met een vlamvend plat zwaard, embleem van Karel VIII.
- De centrale zuilen: versierd met Franse lelies en hermelijn, de emblemen van het koninkrijk Frankrijk en het hertogdom Bretagne.
- Troon met een baldakijn verfraaid met leliemotieven (aan de zijde van de rivier).
- Portret van Frans I door Jean Clouet in 1515
- Op het plafond: de monogrammen van Karel VIII (C in vlechtwerk) en Anna van Bretagne (letter A)
- De tweede schouw (aan het andere uiteinde van de zaal) is een perfect voorbeeld van renaissancestijl
- Het houten paneel rechts van de ingang: de salamander, het embleem van Frans I.
- Houten deur aan de zijde van de binnenplaats uitkomend op de (verdwenen) hangende buitengalerij die toegang verschafte tot de kamers ernaast en de wenteltrap buiten.
- De grote zogeheten chayères, banken waarvan het rugpaneel is getooid met versieringen in de vorm van gevouwen servetten in gotische stijl
- Borstbeeld van Frans I in 16e-eeuwse stijl, op een muurconsole (rechtermuur, laatste travee)

Frans I. (1494/☞1515/†1547), groot kunstbeschermer van de Franse renaissance

Lodewijk XII kiest Amboise om er zijn neef en vermoedelijke opvolger Frans van Angoulême te ontvangen. Deze komt op 4-jarige leeftijd naar Amboise samen met zijn moeder Louise van Savoye en zijn zuster Margaretha. Hij brengt zijn jeugd door op het kasteel waarna hij in 1515 de troon bestijgt.

Zijn fascinatie voor de renaissance maakt hem tot een groot mecenas. Met name steunt hij Franse schrijvers als Budé, Marot, Du Bellay, Ronsard en Rabelais en hij omringt zich met Italiaanse kunstenaars als Andrea del Sarto, Leonardo da Vinci en Benvenuto Cellini. Hij voegt een verdieping toe aan de renaissancevleugel van de Logis royal van Amboise en laat de dakvensters decoreren in Italiaanse stijl.

Afbeelding van de slag bij Marignano
(buiten de collecties)

Portret van Frans I door Jean Clouet in 1515

De 'affaire des placards'...

en de samenzwering van Amboise, verboden van de godsdienstoorlogen

Met het Concordaat van Bologna (1516) legt Frans I zijn macht op aan de Kerk. Ook al is hij voorstander van hervorming van de Kerk, toch houdt hij zich buiten de theologische controverses.

Dan wordt er echter in 'placards', pamfletten, geageerd tegen het "verschrikkelijke en onverdraaglijke wangebruik van de pauselijke mis", die in de nacht van 17 op 18 oktober 1534 in de grote steden van het koninkrijk worden aangeplakt, en ook op de slaapkamerdeur van de koning in Amboise. Deze provocatie maakt een einde aan de plannen voor gematigde hervormingen van de koning. Zo'n 200-300 personen worden aangehouden. Enige tientallen verdachten van ketterij worden levend verbrand.

In 1560 is de nieuwe koning Frans II, de oudste zoon van Hendrik II en Catharina de Medici, 16 jaar oud. Een jaar eerder is hij getrouwd met Maria Stuart, koningin van Schotland. De regering is in handen van haar ooms, de hertogen De Guise, voorstanders van onderdrukking van het protestantisme. Een groep protestanten tracht op 27 en 29 maart 1560 Frans II te onttrekken aan de invloed van deze hertogen door hem uit Amboise te ontvoeren. De samenzweerders worden aangehouden en berecht waarna ze in het openbaar worden terechtgesteld. Sommigen worden zelfs 'als voorbeeld' opgehangen aan het balkon van het kasteel. De

gewapende conflicten tussen de groten van het rijk bereiken hun hoogtepunt tijdens de bloederige Bartholomeusnacht van 24 augustus 1572.

Gravure van de samenzwering van Amboise (1560)

Portret van Maria Stuart, koningin van Frankrijk (1542-1587)
(buiten de collecties)

Portret van koning Frans II (1544-☞ 1559-†1560)
(buiten de collecties)

Renaissancevertrekken

08. GRANDE CHAMBRE

Oorspronkelijk was deze grote slaapkamer een pronkkamer waar de koning mensen uit zijn naaste omgeving ontving. Nu vindt u er een collectie meubels en voorwerpen die met de tafelgewoonten van de koning samenhangen. De middeleeuwse schragentafels worden ingeruild voor de 'Italiaanse' tafels. Deze zijn rijk versierd en voorzien van verlengstukken. Langzaam ontwikkelen de eetgewoonten zich en wordt voorzichtig gebruikgemaakt van een vork met twee tanden (tot Hendrik III wordt voornamelijk met mes en lepel gegeten).

Het banket van koningin Esther.
Koninklijke Manufactuur van Aubusson, 17e eeuw

- Van links naar rechts :
- Gotisch meubilair: een dressoir (ook wel dientafel of buffet genoemd), een kist, twee stoelen.
 - Renaissancemeubilair: tafels in Italiaanse stijl en een grote notenhouten kist, kerkstoelen, een kistbank.
 - Borstbeeld van Frans I toegeschreven aan Girolamo della Robbia (1488-1566)
 - Faïence uit Gien en Blois met renaissancedecoratie. 19e eeuw.
 - Grote schalen in renaissancestijl
 - Wandtapijten vervaardigd in de 17e eeuw in de Franse manufactuur van Aubusson, naar ontwerpen van Le Brun.

INTRODUCTIE VAN HET PERSPECTIEF IN DE RENAISSANCE

Voor wat betreft het meubilair kenmerkt de gotische stijl van het einde van de 15e eeuw zich door toepassing van motieven in de vorm van gevouwen servetten en gebruik van spitsbogen. Tijdens de renaissance wordt het antieke perspectief – ook wel trompe-l'oeil genoemd – herontdekt. Dit verleent een grote dieptewerking aan de decoratie van meubels en gobelins.

Motieven in de vorm van gevouwen servetten

Versiering in renaissancestijl

09. CHAMBRE DU ROI

Dit vertrek was de slaapkamer van koning Frans I (1494-1547) en van zijn zoon Hendrik II (1519-1559). In deze kamer verbleef zijn echtgenote, Catharina de Medici (1519-1589), die na de tragische dood van Hendrik II tijdens de opeenvolgende regeerperiodes van haar zonen een actieve rol speelde in de rijksaangelegenheden. De decoratie van de kamer illustreert perfect de introductie van het perspectief in de decoratieve kunsten van de 16e eeuw.

Hendrik II, toegeschreven aan François Clouet en Catharina de Medici

- Van links naar rechts:
- Halbank uit de eerste renaissance
 - Portret van Hendrik II, koning van Frankrijk
 - Zeer kunstig bewerkt bed in Hendrik II-stijl met indrukwekkende afmetingen (2,18 m x 1,82 m)
 - Juwelenkist met dubbele bodem
 - Portret van Catharina de Medici, koningin van Frankrijk
 - Deurgordijnen en wandkleden uit Brussel en Doornik die dateren uit het einde van de 16e eeuw en uit de 17e eeuw

- Van links naar rechts:
- Grote renaissancezetel
 - Borstbeeld van Leonardo da Vinci, door Henri de Vauréal (1865) in marmer uit Carrara beeldhouwd. Depot van het CNAP (Frans instituut voor beeldende kunst)
 - Caquetoire (stoel met armleuningen)
 - Schilderij 'De dood van Leonardo da Vinci', geschilderd door François-Guillaume Ménageot (door koning Lodewijk XVI in 1781 aangeschaft), depot van de gemeente Amboise
 - Tafel in Hendrik II-stijl
 - Schilderij 'De Grote Heilige Familie' toegeschreven aan Rafaël, 19e-eeuwse kopie van het origineel, door de paus als cadeau aan het Frans koninklijk paar geschonken ter gelegenheid van de doop van de kroonprins te Amboise in april 1518

Leonardo da Vinci, beschermer van de kunsten

Leonardo da Vinci maakt vanwege zijn brede kennis en talenten indruk op het Franse Hof. Zijn aura draagt absoluut bij aan de roem van koning Frans I, 'beschermer van de kunsten en letteren'. Zo schaft de Franse soeverein in juni 1518 enkele van de beroemdste portretten van de meester aan, waarvan er één – het beroemde 'Sint-Anna' – zelfs in een van zijn kapellen hangt. Het succes van Leonardo da Vinci wordt in de 18e en 19e eeuw zelfs nog groter: de schilder François-Guillaume Ménageot (1744-1816) vervaardigt in 1781 het schilderij 'De dood van Leonardo da Vinci', waarop Frans I met hem staat afgebeeld terwijl Leonardo da Vinci zijn laatste adem uitblaast op het nabij het koninklijk kasteel gelegen Clos Lucé, dat als verblijf ter beschikking was gesteld aan de grote Toscaanse meester. Ook al heeft deze scène nooit plaatsgevonden omdat de koning op dat moment werd opgehouden in Saint-Germain-en-Laye, worden hiermee desalniettemin de bijzondere betrekkingen tussen de mecenas-koning en het Florentijns genie toegejuicht. Het kunstwerk wordt trouwens nog hetzelfde jaar door soeverein Lodewijk XVI gekocht om te gebruiken voor de verwezenlijking van een wandtapijt dat bestemd is voor een van de galerijen van Versailles. Overigens werd deze zelfde scène in 1818 op briljante wijze opnieuw gebruikt door de schilder Jean-Auguste-Dominique Ingres (1780-1867). De schilder Ménageot is wat dit betreft een van de voorlopers van de Troubadour-stijl die de hele 19e eeuw lang populair was. In de herenhuizen verschenen vele op deze scène geïnspireerde gravures, die bijdroegen aan de populariteit van de koning en de kunstenaar als twee opmerkelijke personages uit de renaissance.

Schilderij 'De dood van Leonardo da Vinci', geschilderd door François-Guillaume Ménageot in 1781, depot van de gemeente Amboise, gemeentelijk museum

10. GARDEROBE

In dit in de 19e eeuw opnieuw ingerichte vertrek lag de kleding van de koning en de koningin, vlakbij de slaapkamer.

Van links naar rechts:

- Beeld van de Heilige Michaël die de draak doodt. Spanje 17e eeuw
- De schoorsteenmantel: vlechtwerk van touw, het symbool van de Franciscaner orde; keten van de orde van de Heilige Michaël.
- Portret van de koning van Frankrijk Hendrik IV (1553/gekroond in 1589/†1610), toegeschreven aan Pourbus.

Beeld van de Heilige Michaël die de draak doodt.

STICHTING VAN DE ORDE VAN DE HEILIGE MICHAËL

In 1469 sticht koning Lodewijk XI (1423/1461/†1483) de eerste Franse ridderorde: de Orde van de Heilige Michaël. Deze plechtigheid vindt plaats op het kasteel van Amboise, in de Collégiale Saint-Florentin. Deze kapittelkerk is er inmiddels niet meer. De ridders van de orde worden betrokken bij de voornaamste evenementen van de koninklijke macht (feestelijke intochten, religieuze plechtigheden).

HET CHAOTISCHE LOT VAN HET KASTEEL

Er verblijven minder monarchen in Amboise vanaf de regeringsperiode van Hendrik III (1551/1574/†1589). Onder Hendrik IV veruult het hof het Loire-dal definitief voor het Ile-de-France.

PORTRETTENGALERIJ VAN VORSTEN DIE AMBOISE HEBBEN BEZOCHT IN DE 17E EN 18E EEUW

Van links naar rechts: (Portretten buiten de collecties) Hendrik IV toegeschreven aan de Vlaamse schilder Franz Pourbus V, Lodewijk XIII door Philippe de Champaigne, Lodewijk XIV op jonge leeftijd door Lebrun, Filips V van Spanje door Jean Ranc

Wegens gebrek aan onderhoud is het kasteel nog maar een schim van wat het vroeger was. De cachotten en torens worden dan nog wel gebruikt voor staatsvijanden (zoals bijvoorbeeld Nicolas Fouquet in 1661) en krijgsgevangenen in de 17e en 18e eeuw. In 1631 gelast minister Richelieu de sloop van de vestingwerken van het kasteel, evenals het dempen van de grachten om te voorkomen dat de vestingen van het koninkrijk tegen koning Lodewijk XIII worden gebruikt.

Het kasteel van Amboise blijft in de 17e eeuw echter bezocht worden door de successievelijke vorsten: Hendrik IV (1553-1589-†1610) in 1598 en 1602, regelmatig door Lodewijk XIII (1601-1610-†1643) en Lodewijk XIV (1638-1643-†1715) in 1650 en 1660.

TRAP NIET TOEGANKELIJK

Met de Histopad® kunt u het bezoek aan de tweede verdieping virtueel in de Grande Salle voortzetten (zo nodig kunt u hierom vragen bij de suppoosten). De suppoosten zullen vervolgens zorgen voor toegang tot de opgang naar de Galerie d'Aumale (nr. 15, eveneens het eindpunt van de route van de valide bezoekers).

Orléans-vertrekken

In 1763 verkrijgt de hertog van Choiseul (1719-1785) Amboise van de koning en hij verheft het tot hertogdom met pairswaardigheid. Hij verlaat het kasteel echter al spoedig voor het Château de Chanteloup er vlakbij (dat niet meer bestaat). Bij zijn dood wordt het kasteel overgenomen (1786) door de hertog van Penthièvre (1725-1793), neef van koning Lodewijk XVI en gewettigde kleinzoon van koning Lodewijk XIV. De hertog laat in 1789 de Logis royal aanleggen en nieuwe tuinen in Engelse stijl waarvan de kronkelende lanen bewaard zijn gebleven. Op de westelijke toren, de Garçonnet-

toren genoemd, wordt een achthoekige pagode opgetrokken in Chinese stijl, die zeer in trek is in de 18e eeuw. Na de confiscatie van het kasteel ten tijde van de Revolutie ontstaat er brand; door Pierre-Roger Ducos, consul tijdens het Empire, wordt in verschillende etappes de sloop ervan georganiseerd.

Tijdens de Restauratie komt het kasteel in het bezit van de enige erfgename van de hertog van Penthièvre, LouiseMarie-Adélaïde de Bourbon (1753-1821), hertogin van Orléans, weduwe van Louis-Philippe Joseph, hertog van Orléans (1747- 1793), ook wel 'Égalité' genoemd.

Gezicht op het kasteel van Amboise rond 1740, door Jacques Rigaud

11. CABINET ORLÉANS-PENTHIÈVRE

- Commode Empire en Chinese vazen.
- Bureau uit de 19e eeuw
- Portret van Louis-Philippe Joseph d'Orléans (1747-1793), ook wel Philippe-Égalité genoemd, de vader van Lodewijk-Filips I.
- Borstbeeld van Lodewijk Jan Maria van Bourbon, hertog van Penthièvre (1725-1793) (op de schoorsteenmantel).
- Portret (rechts van de schouw) van Adélaïde de Bourbon-Penthièvre (1753-1821), hertogin van Orléans, weduwe van Louis-Philippe Joseph d'Orléans (1747-1793), die het kasteel van Amboise in 1793 erfde. Portret toegeschreven aan Louise Vigée Lebrun (1755-1842).
- Fauteuils in Empire-stijl
- Stoelen met chinoiserieën uit de 18e eeuw, van de hand van Boulard, aan beide zijden van de schouw. Meubilair van het kasteel van Amboise (ca. 1787-89) gemaakt in opdracht van de hertog van Penthièvre
- Gravures door Rigaud van het kasteel van Amboise ca. 1740 uit 'Maisons royales de France' (tuinzijde).

In deze werkkamer is een reeks portretten te zien uit het einde van de 18e eeuw van de grootvader van moeders kant en de ouders van de latere koning der Fransen Lodewijk Filips I.

Van links naar rechts:

- Portret (achter in de ruimte links) als grootadmiraal van het koninkrijk van Louis-Jean Marie de Bourbon, hertog van Penthièvre (1725-1793), zoon van de graaf van Toulouse en kleinzoon van koning Lodewijk XIV.

Globe (19e eeuw)

12. CHAMBRE ORLÉANS

Van links naar rechts:

- Officieel portret van Lodewijk-Filips I (1773-1850).
- Mahonie ladekastje, stoelen met opengewerkte kruislatten in de Lodewijk-Filips-stijl
- Het meubilair in premier-empirestijl: lit-bateau of 'récamier'; secrétaire; gueridon met onderstel van vier zuilen; commode van mahoniefineer; bonheur-du-jour
- Wieg (Restauratie)
- Borstbeeld van koning Lodewijk-Filips I
- Portret van Ferdinand-Filips van Orléans (1810-1842), hertog van Orléans (oudste zoon van Lodewijk-Filips I en Marie-Amélie de Bourbon-Siciles) en van Hélène de Mecklembourg-Schwerin (1814-1858), hertogin van Orléans, toegeschreven aan Franz-Xaver Winterhalter.
- Schilderij 'Lodewijk-Filips met zijn zonen bij hun vertrek uit Versailles op 10 juni 1837', toegeschreven aan Horace Vernet (1846)

Lodewijk-Filips, koning der Fransen

Lodewijk-Filips is aanvoerder van de jongste tak van het geslacht Bourbon en een nazaat van Philippe d'Orléans, broer van koning Lodewijk XIV. Na de eerste revolutionaire idealen te hebben omarmd, vestigt hij zich in verschillende Europese landen en in de Verenigde Staten van Amerika. In juli 1830 doet koning Karel X afstand van de troon onder druk van een driedaagse opstand, de 'Trois Glorieuses'. De vooruitstrevende ideeën en de grote populariteit zorgen ervoor dat Lodewijk-Filips op de troon komt.

Lodewijk-Filips, hertog van Orléans, krijgt het kasteel in 1821 van zijn moeder Louise-Marie-Adélaïde de Bourbon-Penthièvre. De latere koning der Fransen (1773, D1830, †1850) koopt 46 huizen die rond het kasteel staan om ze vervolgens te laten slopen en zo de vestingmuren vrij te maken. Het vertrek van de koning wordt ingericht in de smaak van die tijd.

Zo begint een bewind van achttien jaar (1830-1848) dat beter bekend staat onder de naam 'Julimonarchie'. Hij zweert trouw aan de herziene Grondwet en wordt Lodewijk Filips I, koning der Fransen. De economische bloeiperiode aan het begin van zijn bewind maakt plaats voor een zware sociaal-economische crisis. Zijn weigering om het kiesrecht te hervormen levert ontevredenheid op die leidt tot de 'Campagne des Banquets'. Het verbieden van zo'n 'banquet' in Parijs loopt uit in een oproer, wat de koning ertoe brengt op 24 februari 1848 af te treden. In 1850 sterft hij in ballingschap in Engeland.

13. SALON DE MUSIQUE

Lodewijk Filips laat het kasteel inrichten als vakantieverblijf voor de familie d'Orléans; enige herinneringen hieraan zijn in deze muziekkamer bijeengebracht. De vorst droeg zijn oudste zoon Ferdinand-Filips in 1843 op een kamer te laten bouwen met panoramisch uitzicht op het dak van de Tour des Minimes, die zich naast deze ruimte bevindt.

Herinneringen aan de familie D'Orléans

Van links naar rechts:

- Maquette van de 'Belle Poule', schip onder bevel van de Prins van Joinville, waarmee de stoffelijke resten van Napoleon I, overleden op Sint-Helena, werden teruggebracht naar Frankrijk.
- Het portret van Madame Adélaïde (1777-1847), zuster van de koning, geschilderd door Court
- Portret van Frans van Orléans (1818-1900), prins van Joinville, 3e zoon van Lodewijk-Filips I en Marie-Amélie de Bourbon-Siciles
- Portret van Françoise de Bragança (1824-1898), prinses van Joinville, dochter van keizer Peter I van Brazilië (Peter IV van Portugal).
- Secrétaire in restauratiestijl
- Erard-vleugel gefineerd met Rio-palissander (19e eeuw).
- Erard-harp (19e eeuw).
- Portret van koningin Marie-Amélie (1782-1866), echtgenote van Lodewijk-Filips, met twee van haar zonen, de hertog van Aumale en de hertog van Montpensier
- Borstbeelden van koningin Marie-Amélie (1782-1866) en van Adélaïde (1777-1847), zuster van de koning.
- Méridienne in empirestijl
- Mahoniehouten stoelen met rugleuning van opengewerkt lattenwerk, met stempel van Jacob.
- Schilderij dat een gezicht vanuit de tuin in de 19e eeuw op de vertrekken van het kasteel verbeeldt, door Gustave Noël

Herinneringen aan emir Abd el-Kader

Nadat Lodewijk Filips I is verbannen, wordt door de tijdelijke regering van de Republiek beslag gelegd op de privébezittingen van de familie d'Orléans. Het kasteel wordt ter beschikking gesteld van het ministerie van Oorlog dat juist op zoek is naar een onderkomen dat geschikt is om een krijgsgevangene te ontvangen. Dit betreft emir Abd el-Kader (1808-1883), die er met zijn gevolg van november 1848 tot oktober 1852 verblijft.

Bij de houten schouw van links naar rechts:

- Portret van emir Abd el-Kader (1808-1883), houtskool, toegeschreven aan Ange Tissier
- Foto van emir Abd el-Kader (1808-1883) in een deuropening van het kasteel, door Gustave Le Gray (1820-1884), op een schilder-zeel
- Portret van generaal Hendrik van Orléans (1822-1897), hertog van Aumale, toegeschreven aan Léon Bonnat.

De hertog van Aumale (1822-1897), 5e zoon van Lodewijk-Filips, speelt een doorslaggevende rol bij de kolonisatie van Algerije, waarvan hij de gouverneur wordt. Hij ontmoet er tegenstand van stammen onder leiding van de emir Abd el-Kader, wiens nomadenkamp Smala hij in 1843 inneemt. Nadat de emir op 24 december 1847 de wapens neerlegt, wordt hij verscheept naar Toulon en daarvandaan naar Pau overgebracht. Vervolgens wordt hem op het kasteel van Amboise (november 1848) huisarrest opgelegd, met zijn familie en zijn gevolg bestaand uit zo'n

tachtig personen. De emir verblijft vier jaar in het kasteel, waarna hij door niemand minder dan Lodewijk Napoleon Bonaparte (1808-1873), de prins-president, op 16 oktober 1852 wordt vrijgelaten. Hij gaat van Frankrijk eerst naar Turkije en later naar Syrië. Tot zijn dood op 26 mei 1883 in Damascus wijdt hij zijn verdere leven voornamelijk aan gebed en onderwijs. Er is een monument opgericht ter nagedachtenis van de in Amboise omgekomen leden van zijn gevolg in de 'Jardin d'Orient', de Oosterse tuin, op het bovenste terras van het kasteelpark.

Vanuit de Orléansvertrekken bereikt men het dak van de Tour des Minimes.

14. TOUR DES MINIMES

Op het dak

Het dak van deze 'Toren van de Minderbroeders' verheft zich veertig meter boven de Loire. In de panoramasalon die in 1843 op deze plaats werd aangelegd (en niet meer bestaat) verbleef prins-president Lodewijk Napoleon Bonaparte (1808-1873) die hier de vrijlating van emir Abd el-Kader op 16 oktober 1852 kwam ondertekenen. Het bovenste gedeelte van deze toren werd aan het einde van de 19e eeuw volledig gewijzigd door architect Ruprich-Robert.

Dak van de Tour des Minimes.

Prins-president Lodewijk Napoleon stelt Abd el-Kader op de hoogte van zijn vrijlating, door Ange Tissier, (1814-1876), 1861.

Via een trap kunt u afdalen tot aan de opgang van de ruitertoren opgetrokken tijdens het bewind van Karel VIII.

Onder aan de trap kunt u eventueel de aan het begin van het bezoek bij het hek achtergelaten wandelwagens weer ophalen.

Op de opgang voor de paarden

De keizer aan de vlammen ontsnapt

Via deze ingenieuze, spiraalvormige opgang konden paarden van de koning of de keizer vanuit de stad de terrassen van het kasteel bereiken. Keizer Karel de Vijfde maakte in december 1539 zijn entree via de andere ruitertoren, de Tour Heurtault, op uitnodiging van koning Frans I. Zijn verblijf is getekend door een incident: een fakkel veroorzaakt brand in de wandbekleding op het moment dat het keizerlijk konvooi via de Tour Heurtault binnenkomt. De keizer die ongedeerd blijft vervolgt zijn reis de volgende dag naar Vlaanderen

Boven aan de opgang voor de paarden bevindt zich de Galerie d'Aumale.

15. GALERIE D'AUMALE

Deze galerij draagt de naam van de 5e zoon van koning Lodewijk-Filips, de hertog van Aumale (1822-1897), eigenaar van het kasteel vanaf 1895. Deze militair en politicus is ook een groot kunstliefhebber die aan de basis staat van de belangrijkste Franse privécollectie van antiek en kunstboeken. Deze collectie bevindt zich nu in het kasteel van Chantilly, onder beheer van het Institut de France.

In de renaissanceperiode vormde deze galerij de verbinding tussen de Logis royal (rechts) en de vertrekken van Hendrik II en zijn kinderen in eenzelfde gebouw (links) dat niet meer bestaat en uitzicht bood op de tuinen.

Hier komen de circuits voor bezoekers met beperkte validiteit en rolstoelgebruikers samen met die voor valide personen.

Bij de uitgang van het Logis royal begint vanaf de Jardin de Naples een route om de tuinen te bezichtigen (links van de Galerie d'Aumale).

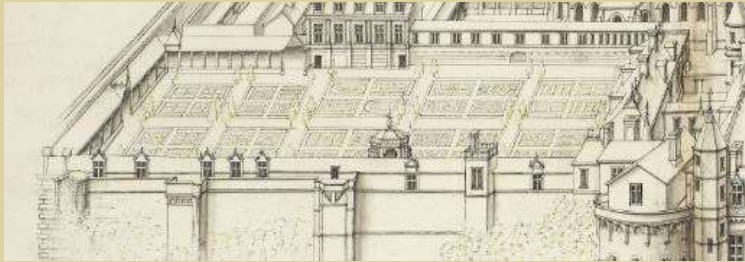
De tuinen

In de geschiedenis van de tuinarchitectuur is de hangende tuin van Amboise – bijna aan het einde van de 15e eeuw ontworpen – een ontwikkeling van betekenis. Bij zijn terugkeer na de kortstondige verovering van het koninkrijk Napels is Karel VIII nog altijd onder de indruk van wat hij daar gezien heeft; hij voegt daarom aan het omvangrijke aanlegproject van het kasteel een tuingedeelte toe. Hij vertrouwt de aanleg van deze tuin toe aan een Napolitaanse geestelijke, Dom Pacello da Mercogliano. Deze ontwerpt in de directe nabijheid van de nieuwe woonvertrekken een siertuin, een rustgevende plek waar alle vijf de zintuigen worden geprikkeld. De bezoekroute is zodanig uitgezet dat uw aandacht vanzelf gevestigd wordt op de botanische diversiteit en de aanwezigheid van de vele soorten vogels.

16. TERRASSE DE NAPLES

Op dit terras van Napels, links van de uitgang van de Tour des Minimes, stonden enkele jaren geleden nog over de gehele lengte lindebomen, waardoor het in niets meer leek op de eerste tuin van het kasteel, zoals die in 1496 volgens de wensen van Karel VIII bij diens terugkeer uit Italië was aangelegd. In de door Dom Pacello bedachte tuin is in beginsel de Franse renaissance-tuin aanwezig, met uitzicht over het landschap en zichtbaar vanuit de vertrekken van het Logis.

Gedeeltelijk uitzicht op de tuinen. Gravure van Jacques Androuet du Cerceau

Het met haagbeuken beplante BOVENTERRAS strekt zich uit langs de middeleeuwse vestingmuur ten noordoosten van het domein. Dit gedeelte was opgehoogd voor verdedigingsdoeleinden maar is een uitzichttoren geworden met onderaan een zaaltje dat is opgesierd met een sculptuur van het symbolische dier van koning Lodewijk XII: het stekelvarken. De uitzichttoren is zodanig gelegen dat de grote grachten en de buitenoevers daarvan voorbij de oostelijke vestingmuur zichtbaar zijn.

Stekelvarken, embleem van Lodewijk XII, onderaan de Belvédère du Porc-épic, ter hoogte van het Terrasse de Naples

17. LANDSCHAPSTUINEN

Met uw rug naar de rivier ziet u, in zuidelijke richting, lanen het oude romantische park doorkruisen. In de afgelopen jaren zijn er opnieuw steeneiken, buxus, cipressen, sterjasmijn, druiven, grasgewassen, winterharde geraniums en kardoën geplant...

De middelste laan van het park is het voornaamste tuinpad waar de andere lanen op uitkomen. Dit verharde pad leidt naar de woonvertrekken via de historische ingang: een opengewerkte houten poort. Precies vanaf deze plek van het park heeft u een opmerkelijk uitzicht, waarbij u in de verte zicht heeft op het landschap dat hier en daar wordt opgeluisterd met verschillende bij het kasteel horende elementen (kapel, vijver, daken van de torens, enz.).

Jardins d'Orient

Op het zuidoostelijke terras met uitzicht op de Libanese ceder ligt de Jardin d'Orient, in 2005 ontworpen door beeldend kunstenaar Rachid Koraïchi ter gedachtenis aan de gezellen van Emir Abd el-Kader die omkwamen in Amboise. De geometrische opstelling van de zuiltjes wordt onderbroken door een groene lijn in de richting van Mekka.

In de heilzame schaduw van de imposante Libanese ceder, geplant in de tijd van koning Lodewijk Filips, levert een vijver een belangrijke bijdrage aan de bekoring van de tuin: het is een koele plek. Het is onmogelijk zich deze tuin in te denken zonder dit water, dat zowel een vitaal als esthetisch element is.

Libanese ceder 1840

Beschut tegen de koude wind strekt zich aan de zuidkant van het park de Jardin du Midi uit, waarin diagonalen van Helichrysum Italicum (beter bekend onder de naam kerrieplant) elkaar kruisen. De aldus gevormde ruitvormige perken zijn opgesierd met witte, sterk geurende enkelvoudige rozen. Tegenover de tweede

ruitertoren, de Tour Heurtault, bloeien rijen lavendel aan beide zijden van het pad in de richting van het Logis. Het karakter van deze plek komt voort uit deze totale symbiose tussen tuin en landschap, reden waarom in februari 2017 het kasteel van Amboise het label 'opmerkelijke tuin' heeft gekregen.

18. BORSTBEELD VAN LEONARDO DA VINCI

In het laaggelegen deel van het park staat het borstbeeld van Leonardo da Vinci – gebeeldhouwd in marmer uit Carrara en toegeschreven aan Henri de Vauréal – op de plek waar de kapittelkerk Saint-Florentin stond (romaans gebouw uit de 11e eeuw), waar hij aanvankelijk overeenkomstig zijn wens werd begraven.

Borstbeeld van Leonardo da Vinci

Het eerste graf van Leonardo da Vinci

Op 23 april 1519 dicteert Leonardo zijn testament aan notaris Guillaume Boureau, die noteert: 'De erfzater wil worden begraven in de kerk SaintFlorentin in Amboise, en wil dat zijn lichaam daarnaartoe wordt gedragen door de kapelaans van deze kerk.' Als hij op 2 mei 1519 overlijdt, wordt hij dar begraven.

Deze kapittelkerk uit de 11e eeuw wordt tussen 1806 en 1810 afgebroken (het borstbeeld van Leonardo da Vinci geeft de plaats aan waar hij stond in het park van het kasteel). In 1863 worden er opgravingen gedaan onder leiding van Arsène Houssaye, inspecteur van de Franse musea, en daarbij wordt met name een skelet gevonden in de buurt van een grafsteen met daarop fragmenten van de naam van de kunstenaar en van de patroonheilige van de schilders, de heilige Lucas. Met de verzamelde gegevens, met name Italiaanse en Franse muntstukken uit het begin van het bewind van Frans I kan Arsène Houssaye deze resten identificeren als die van Leonardo da Vinci. Deze beenderen worden uiteindelijk in 1874 overgebracht naar de Chapelle Saint-Hubert.

Kapittelkerk Saint-Florentin, in het midden. Uit 'Les plus excellents Bastiments du royaume de France' van Jacques Androuet du Cerceau

Foto's:

©Léonard de Serres : P4 ; P9-5 ; P10-2 ; P17-5 ; P23-1 ; P25-2,3&4 ; P26-1 ; P27-3

©100 millions de pixel : P5-3 ; P6-2 ; P8-2 ; P28

© ADT Touraine JC Coutand : P1 ; P11-3 ; P27-1

©Joel Klinger : P2 ;

© AB.FSL : P5-1&2 ; P6-1 ; P9-1&3 ; P11-2 ; P12-1&2 ; P17-3&4 ; P19-3 ; P20-1 ; P23-4

©JF. Le Scour : P10-4 ; P11-1 ; P13-2 ; P16-1,4&5

©FSL : P8-3 ; P9-2 ; P10-1&2 ; P14-2&3 ; P15 ; P16-2 ; P18-3 ; P19-1 ; P20-2 ; P24-1 ; P26-2 ; P27-2

©Basile Moriceau : P24-2&3 ; P25-1

©Collections windsor RL : P8-1

©Steven Frémont : P9-4 ; P16-3 ; P23-3

©Eric Sander : P13-1 ; P14-1 ; P18-1&2 ; P19-2 ; P21&22

©Rmn-Grand Palais/Franck Raux : P23-2

Uitgangen

Uitgang 1: overdag via de vroegere stallen (winkeltje) en de Tour Heurtault

Volg de natuurlijke helling van het terrein. Zo komt u bij de voornaamste opgang die naar de Orangerie leidt (waar zich toiletten bevinden). Volg dan de opgang tot aan de vroegere stallen (waar zich het uitleenpunt van de Histopad© en het winkeltje bevinden) die u helemaal kunt uitlopen.

Vandaaruit bereikt u de tweede ruitertoren van het kasteel, de Tour Heurtault, waarbinnen zich prachtige 'groteske' decors uit het einde van de 15e eeuw bevinden. Volg de ruiteropgang om het stadscentrum te bereiken.

Groteske decors,
Tour Heurtault

Uitgang 2: aan het einde van de dag, na sluiting van de vroegere stallen (winkeltje)

Volg de natuurlijke helling van het terrein. Zo komt u bij de voornaamste opgang die naar de Orangerie leidt (waar zich toiletten bevinden). Volg dan de opgang die rechtstreeks uitkomt bij de Galerie des Blasons waar u bent binnengekomen.

Uitgang 3 (voor personen met een beperkte mobiliteit): Via de privéingang waar u bent binnengekomen als u met de auto bent gekomen

02 47 57 00 98

Tour Garçonnet

Vleugel Karel VIII

INGANG

Chapelle Saint-Hubert

INGANG VAN HET LOGIS

Renaissancevleugel
(woonverreken van Lodewijk Filips)

Start rondleidingen

Opgang

UITGANG

Orangerie

Tour des Minimes 14

Galerie d'Aumale 15

BEZOEKERSUITGANG

Start tuinroute

Terrasses de Naples 16

Borstbeeld van Leonardo 18

landschapstuinen 17

Vormsnoei van buxus

porte des lions

Tour Heurtault

Libanese cedar

Jardin du Midi

Jardin d'Orient

Wroegere stallen

Histopad®

Rustige wandeling

UITGANG

AMBOISE
CHATEAU ROYAL

WWW.CHATEAU-AMBOISE.COM
TELEFON +33 2 47 57 00 98
CONTACT@CHATEAU-AMBOISE.COM

